

EVROPSKÁ UNIE

Němci zpřísňují vstup, české pendlery ale pustí

Ode dneška bude Německo žádat negativní koronavirový test od osob přijíždějících z epidemicky vysoce rizikových zahraničních oblastí a z regionů s výskytem zmutovaného koronaviru. Nařízení schválila vláda. Za vysoce rizikovou oblast považuje Německo regiony s více než 200 novými případy na 100 tisíc obyvatel za sedm dní, což je i Česko. Německo ale zatím nebude vůči Česku přísnější režim uplatňovat, výjimky pro české pendlery zůstávají.

CESKO

Prodloužení nouzového stavu se bude řešit v pondělí

Vláda projedná žádost o další prodloužení nouzového stavu kvůli koronavirové epidemii v pondělí. Po středečním zasedání kabinetu to řekl ministr zdravotnictví Jan Blatný (za ANO). Sněmovna by pak mohla žádost posoudit ve čtvrtek 21. ledna. Nyní stav platí do 22. ledna. Premiér Andrej Babiš (ANO) minulý týden sdělil, že vláda opět požádá o dalších 30 dní. Nouzový stav umožňuje vládě ponechat v platnosti nejdůležitější opatření proti epidemii.

CESKO

Vojáci přicházejí pomoci do dalších nemocnic

Armáda poslala své vojáky do dalších dvou nemocnic, které se potýkají s nedostatkem personálu kvůli pandemii koronaviru. Pomáhat začali ve Šternberku na Olomoucku a v Havířově na Karvinsku. V pátek budou nově nasazeni v Domově Duha v Novém Jičíně. Nyní pomáhá 660 vojáků na 119 místech. Dalších 200 obvolává kontakty lidí nakažených virem. Vojáci se na pomoci podílejí od začátku rozšíření pandemie v Česku.

ŠVÝCARSKO

Hejtman

Expert WHO varuje před druhým rokem pandemie

Druhý rok pandemie covidu-19 by mohl být těžší než první, varoval krizový expert Světové zdravotnické organizace (WHO) Mike Ryan s poukazem na rychlost šíření koronaviru na severní polokouli a na šíření nakažlivějších mutací. Po dvou týdnech poklesu počtu případů jich bylo během minulého týdne celosvětově hlášeno zhruba pět milionů, což je pravděpodobně důsledek ochabnutí ochrany během svátků.

Jihočeský Kuba míří vzhůru. Opřený o byznys s ČEZ

Jana Klímová, Michaela Ryšavá autori@economia.cz

akový comeback se jen tak nevidí. Po volbách před sedmi lety stál Martin Kuba v čele zdrcené ODS a sám se do sněmovny vůbec nedostal. Dnes patří k nejviditelnějším politikům strany a stává se jedním z hrdinů současné pandemie. Jihočeský hejtman vymýšlí očkovací strategii proti koronaviru a řeší přeplněné nemocnice. Ve sněmovních kuloárech se o něm mluví jako o novém šéfovi ODS, který nahradí nevýrazného Petra Fialu.

Volební kongres strany je přesně za rok a Kuba se takové představě vůbec nebrání. "Neumím vám teď říct, před co mě život postaví," odpovídá na otázku ohledně kandidatury. S kritikou současného vedení se ale netají. "Politika není jen to, že napíšete nějaký suchý program, jde o dynamiku a marketing. V tom by se ODS mohla od premiéra Andreje Babiše učit," myslí si Kuba.

Bývalý ministr průmyslu a obchodu ale není jen úspěšný politik. Za sedm let mimo vysokou politiku se mu nadstandardně dařilo i v byznysu. Jeho nejdůležitějším

agoval na dotaz, zda oba byznysmeny propojuje, jak tvrdí některé zdroje HN.

Ani Kuba nechce být s Kotalíkem příliš spojován. "Já se s ním v podstatě nevídám. Když pro mě pracoval na ministerstvu, byli jsme v přátelském vztahu. Když jsme skončili, šel do Sparty a společné podnikání spadlo na mě. Od té doby se vídáme málo, maximálně jednou za tři měsíce. Křetínského jsem neviděl přes dva roky," popisuje Kuba.

Spolustraníkům podobné vazby nevadí. "To vůbec neřešíme, dokázal vybudovat úspěšnou firmu. A jsme rádi, že se nyní vrátil do politiky. Je to inteligentní a pracovitý člověk," říká místopředseda ODS Martin Kupka. Problém by podle něj nastal ve chvíli, kdy by se Kuba skutečně dostal do celostátní politiky. Pak by měl své kontakty utlumit. Hodnocení z jiných stran je ale o něco ostřejší. "Kdyby se s takovými vazbami ucházel o funkce v celostátní politice, vracela by se ODS do 90. let," říká k tomu třeba místopředseda Pirátů Petr Třešňák.

Lákadla pro krajské voliče

Kuba je mimochodem také štědrým sponzorem ODS, každoročně

partnerem se stal polostátní energetický gigant ČEZ.

Rok po pádu vlády Petra Nečase (ODS) založil skupinu Omnia Invest Group, v níž drží 80 procent. Jejím prostřednictvím se podílí na byznysu s více než stomilionovým obratem ročně. Nejúspěšnější je výrobce baterií a elektronabíjecích stanic OIG Power, který tvoří většinu příjmů skupiny. Produkuje zařízení podobné lednici. To stojí přes tři sta tisíc korun a má vlastní bateriovou banku, do které ukládá vyrobenou solární energii. Energie se pak dá v domácnosti využít.

S výrobkem pardubických programátorů uspěl Kuba ve španělském Bilbau, kde získal cenu Quality Innovation Awards 2017. V minulosti takové ocenění dostala jen jedna česká firma.

Spolupráce s ČEZ

Do start-upu vstoupil Kuba s dalšími společníky přes OIG Power před třemi lety a po roce fungování vykázala firma obrat přes 72 milionů korun. Předloni se zvýšil na 96 milionů. Růst zajistila právě spolupráce s kolosem ČEZ, který systémy začal instalovat společně s fotovoltaikou svým zákazníkům z řad českých domácností. "Úspěch Kubovy firmy je jednoznačně závislý na exkluzivním vztahu s ČEZ. Na výhody pro ČEZ se také pravidelně jako akcionáři ptáme na valných hromadách," říká Michal Šnobr, minoritní vlastník akcií ČEZ.

Firma ujišťuje, že prodej bateriových boxů výhodný je. "Baterie byly vyvíjeny přímo pro specifika českého trhu, jsou pro uživatele nejvhodnější, efektivnější, umí lépe rozdělovat energii v domácnostech. To bohužel zahraniční výrobci nenabízejí. I proto jsou Battery Boxy nejprodávanější na trhu. A proto je toto řešení výhodné i pro naši společnost," vysvětluje mluvčí ČEZ Ladislav Kříž.

Kubově firmě se povedlo to, o čem se ostatním výrobcům baterií může jen zdát. "Mít od počátku zajištěný odbyt pro svůj výrobek, navíc od tak silného a spolehlivého hráče, jakým je ČEZ, je určitě snem každé začínající firmy," říká šéf Asociace pro akumulaci energie AKU-BAT Jan Fousek. Kromě spojení s energetickým kolosem je ale podle něj výhodou baterií OIG Power i způsob měření spotřeby po fázích, kterým reaguje na specifikum české energetiky. Výrobek tak má výhodu proti zahraniční konkurenci.

"Chápu, že někoho může napadnout, že využívám své kontakty z politiky, ale tak to není. Náš výrobek je unikátní. Měli jsme nabídku od E.ON i od ČEZ a vybrali jsme si tu druhou. Dnes už vyvážíme do Rakouska a nyní jsme uspěli v tendru v Maďarsku," doplňuje k tomu Kuba.

Obchod s bateriemi však není jediné spojenectví jeho firem s polostátním energetickým kolosem. Společnost OIG Energy, další z firem spoluvlastněných Kubou, začala s kolosem před čtyřmi lety podnikat při správě lokálních distribučních sítí. Do specifického byznysu se exministr dostal díky spojení s Vlastimilem Russem, který už v distribuci elektřiny podnikal a v OIG Energy mu nyní patří polovina firmy.

Politikova cesta vzhůru

Martin Kuba se narodil v roce 1973 v Českých Budějovicích. Od roku 2002 pracoval jako lékař Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje a anesteziolog na ARO českobudějovické nemocnice.

V roce 2010 se chtěl dostat do vedení ODS, tehdejší předseda Petr Nečas ho ale odmítl kvůli spojenectví s vlivným jihočeským podnikatelem Pavlem Dlouhým. O rok později se stal ministrem průmyslu a obchodu.

V červnu 2013 propukla kauza Nagyová, po níž Nečasova vláda padla. Kuba jako první místopředseda ODS dočasně vedl. Do vedení strany také navrhl nynějšího předsedu Petra Fialu.

Kuba odešel jako muž, který je ve vleku kmotrů. Podle policejních odposlechů se scházel i s vyšetřovaným podnikatelem Ivo Rittigem. Kuba to potvrdil, prý zjišťoval informace před kongresem ODS.

Lokální sítě vznikají většinou v průmyslových parcích, kde zásobují elektřinou danou oblast. Jde o státem regulovaný, a tedy jistý byznys. OIG Energy založila na správu těchto sítí společný podnik s názvem ČEZ LDS, kde měla 49 procent, hned několik měsíců po svém vzniku. Už po dvou letech svoji část ČEZ odprodala a získala za to podle informací HN kolem 15 milionů korun. "Nějakou částku jsme dostali okamžitě, další peníze bychom měli dostat v průběhu dvou let podle toho, jak firma bude vydělávat," doplňuje Kuba, přesnou částku ale neříká.

SIM karty pro studenty

Podle šéfa české asociace LDS Martina Michka je nyní ČEZ LDS jedním ze dvou největších správců a majitelů těchto místních energetických soustav. Jako důvod, proč se velká firma potřebovala spojit s Kubovým podnikem, sám ČEZ uvádí, že měl zkušené manažery. "Do společného projektu vložili také již běžící projekty," uvedl mluvčí Kříž s tím, že hrubý zisk ČEZ LDS se za dobu společného postupu zdesetinásobil.

Dobré vztahy s ČEZ ostatně Kuba zúročil hned loni po volbách, kdy se stal jihočeským hejtmanem. V říjnu oznámil, že studenti místních škol dostanou od ČEZ Mobilu tisíc SIM karet s daty, aby měli v době distanční výuky lepší přístup ke vzdělání. "Když jsem uvažoval o rychlém a funkčním řešení, uvědomil jsem si, že ČEZ, který prostřednictvím elektrárny Temelín pravidelně podporuje vybrané projekty v kraji, poskytuje taky služby mobilního operátora," uvedl tehdy nový hejtman.

Na Kubově byznysu se jako minoritní akcionáři podílejí také jeho dva kolegové z ODS, Petr Maroš a Adam Kotalík. Oba mají v OIG po deseti procentech. Kotalík pro Kubu pracoval jako poradce už v době, kdy byl ministrem průmyslu. "Znali jsme se už před tím, tak jsme spolu začali i podnikat. Já už se tomu ale moc nevěnuji, od té doby, co jsem začal dělat fotbal, to řídí Martin s Petrem. Takže k těm aktivitám nemám prakticky co říct," řekl HN Kotalík ke svému angažmá v Kubově skupině.

Jak se podařilo firmě získat kontrakty s ČEZ, nechtěl komentovat s tím, že jsou to otázky pro zbylé dva vlastníky a nemá k tomu informace. Kotalík byl do listopadu 2019 šéfem fotbalové Sparty Praha, která patří druhému největšímu hráči v české energetice, Danielu Křetínskému. Až do poloviny loňského roku v klubu působil jako poradce. "S Danem už žádný obchodní vztah nemám, jsme ale přátelé, stejně jako s Martinem. Rozhodně nejsem nějaká jejich spojka," re-

jí posílá desítky tisíc korun. Když se v roce 2018 vracel do politiky a do komunálních voleb vedl českobudějovickou ODS, společně se svými partnery a firmou Revispol, ve které má Kuba poloviční podíl, jí poslali 1,35 milionu korun. Kuba tehdy zkusil zapůsobit netradičně na důchodce a hlavním volebním lákadlem se stala karta Šetřilka, která jim měla zajistit zdarma MHD, svoz odpadu i kapra na Vánoce. Nepovedlo se, ODS skončila čtvrtá. Kuba již tehdy v médiích přiznával, že by se rád podíval znovu do vrcholové politiky. A na comebacku začal pracovat téměř okamžitě.

Kampaň opřel o kvalitní výzkumy, a když zjistil, že Jihočechům nejvíce vadí jeho spojení s ODS, na billboardech nebyla stranická značka skoro vidět. Pod jeho vedením tak strana skončila v kraji druhá, těsně za vítězným ANO. Kuba svou pozici hned upevnil, poté co byl zvolen hejtmanem, si domluvil podporu pro vlivný post ve vedení Asociace krajů. A to i přesto, že podle původních dohod měl v jejím čele stát hejtman Libereckého kaje Martin Půta. "Byl jsem s kolegy domluvený, ale pak mi někteří z nich psali, že se omlouvají a že budou volit Martina Kubu," říká dnes Půta. Jihočeský hejtman ale tvrdí, že nic dopředu domluveno nebylo. "To byla zřejmě jen nějaká představa. Já jsem si řekl, že bych mohl být se svým medicínským vzděláním přínosem pro hejtmany v této situaci, konzultoval jsem to s kolegy z ODS a rozhodl jsem se, že budu kandidovat," dodal Kuba.

Vedení asociace je výrazná funkce, o jejím šéfovi je slyšet, udržuje kontakt s regiony, což může být velká výhoda při zmiňované volbě nového předsedy ODS.

A jestli se nic zásadního nezmění, podporu mezi svými kolegy Kuba zřejmě najde.